

Fylkesmannen i Troms

Utslippstillatelse

for

Bardu kommune

Dato: 07.08.1997

**Utslippstillatelsen gjelder :
Oppsamling, transport, håndtering og
utslipp av kommunalt avløpsvann.
Håndtering av slam og resipientovervåkning.**

INN H O L D

	<u>SIDE</u>
1. INNLEDNING	2
2. TILLATELSE MED HJEMMEL, BAKGRUNN OG HENVISNINGER	3
3. TIDSFRISTER FOR GJENNOMFØRING AV TILTAK	4
4. RESIPIENTUNDERSØKELSE	5
5. ÅRSRAPPORT	5
6. AVVIK FRA KRAVENE	5
7. STRAFFEANSVAR	5
8. HØRINGSINSTANSER	5
9. BEGRUNNELSE FOR ENDRINGEN	6
10. KLAGERETT	6
VEDLEGG 1:	KRAV TIL TRANSPORTSYSTEMET FOR AVLØPSVANN
VEDLEGG 2:	KRAV TIL RENSEANLEGG FOR AVLØPSVANN OG SLAMHÅNDTERING. DEFINISJONER OG ORDFORKLARINGER

1. INNLEDNING

Denne utslippstillatelsen erstatter kommunens tidligere utslippstillatelse i tettbygd strøk og omfatter oppsamling, transport, håndtering og utslipp av avløpsvann, og dessuten slamhåndtering og resipientovervåkning.

I forhold til tidligere tillatelser er kravene til oppbygging, drift og tilsyn med transportsystemet mere konkret. Gjennom bedre funksjonskontroll og driftsovervåkning blir driftsstans og uforutsette utslipp forsøkt redusert så langt som mulig. Det settes kvantitative grenser for utslipp og tap av forurensing via overløp og utlekking på ledningsnett. Dessuten må det føres god kontroll med driftsregularitet og hva som blir tilført kommunalt nett fra forskjellige typer industribedrifter.

Kravene til drift av renseanlegg er i samsvar med retningslinjer utarbeidet av Statens forurensnings-tilsyn (SFT). Kravene til utslipp av rensset avløpsvann bygger på revisjon av SFT sin "Veiledning for utslippskontroll ved kommunale renseanlegg" (TA-619). Det blir blant annet innført differensierte rensekrav ut fra anleggsstørrelse og renseprinsipp.

Utslippstillatelsen har en liste med tiltak som må gjennomføres innen gitte tidsfrister. For alle krav er det vist til vedlegg og hovedkapittel. Alle kravene gjelder innenfor de rammer de ansvarlige kan ha kontroll over. Det vil si at force majeure forhold, som flom, naturkatastrofer og alvorlige strømbrudd kan medføre at alle krav ikke kan tilfredsstilles.

I tillegg omfatter tillatelsen 2 vedlegg:

- Vedlegg 1: Krav til transportsystemet for avløpsvann.
- Vedlegg 2: Krav til renseanlegg for avløpsvann og slamhåndtering.
Definisjoner og ordforklaringer.

Vedleggene har en rekke direkte og indirekte krav, i tillegg til en del generell informasjon og normer for utforming, drift, vedlikehold og byggekontroll av anlegg.

Før hvert kapittel i vedleggene er det et sammendrag med uthevet skrift.

2. TILLATELSE MED HJEMMEL, BAKGRUNN OG HENVISNINGER

Med hjemmel i § 18, første ledd pkt. 6 og andre ledd, jf. §16 i Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensingsloven) av 13. mars 1981, endrer fylkesmannen i Troms med dette gjeldende utslippstillatelse for kommunalt avløpsvann for Bardu kommune. Utslippstillatelsen bygger på definerte rensedistrikt i kommunen.

Det vises til kontakt miljøvernavdelingen Bardu kommune om revisjon av eksisterende kommunale utslippstillatelse.

Tillatelsen blir gitt under forutsetning av at de vilkårene som følger av dette dokument med vedlegg blir oppfylt. Tillatelsen er utarbeidet uten at det er fremmet søknad, men den bygger på opplysninger gitt av kommunen om eksisterende forhold og planer.

Kravene er i samsvar med nye retningslinjer og målsetninger for forvaltning og kontroll med avløpsanlegg i Norge. I større grad enn tidligere blir hele avløpssystemet med rensanlegg og transportssystem sett på som en enhet, og det er lagt vekt på å avgrense det totale utslippet gjennom best mulig drift og stabilitet for hele systemet.

Bygging av anlegg i samsvar med forskrifter m.m. er en forutsetning for at transportsystemet skal oppfylle forurensningskravene. Derfor er det stilt krav til utførelse, anleggs- og funksjonskontroll av ledningsanlegg. Krav til drift og vedlikehold har som mål å sikre at utslippene alltid ligger innenfor kravene, å registrere eventuelle utslippstrender slik at relevante tiltak kan settes inn, samt å oppdage akutte avvik og redusere konsekvensene av disse.

Det er et mål å øke etterspørselen etter slam til gjødsling og jordforbedring og dermed sikre en langsiktig og stabil disponering av slammet. Høyt tørrstoffinnhold og gode sprede-egenskaper er kvaliteter som det blir lagt vekt på ved bruk av slam i landbruket. Kravene til håndtering, lagring og disponering av slam er skjerpet i forhold til tidligere krav. Alt slam som blir benyttet i jordbruk, skogbruk eller på grøntareal skal avvannes, stabiliseres og hygieniseres i henhold til kravene i forskrift om avløpsslam, fastsatt av Sosial- og helsedepartementet og Miljøverndepartementet 02.01.1995.

Tillatelsen setter krav om tiltak fram til **01.01.2002**. Etter dette kan det være aktuelt å endre kravformuleringer i tillatelsen mer basert på kommunens egen dokumentasjon av drift, tilstand og effekt.

Dersom forurensningsmyndighetene finner det nødvendig, kan det stilles ytterligere krav til rensing av avløpsvannet, håndtering av slam, utslippsarrangement, driftsovervåking, tilsyn m.v. som er i samsvar med miljøpolitiske retningslinjer eller ut fra hensynet til resipient eller andre miljøinteresser.

Med hjemmel i § 18 i forurensingsloven kan fylkesmannen oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen eller sette nye vilkår. Om nødvendig kan tillatelsen trekkes tilbake. I alle tilfeller kan tillatelsen trekkes tilbake eller endres når det er gått 10 år etter at den ble gitt.

Denne utslippstillatelsen erstatter følgende tidligere utslippstillatelser :

Tillatelse for	Dato	Rensekrav	Maks pe ¹⁾
Bebyggelse Vikingkrysset	22.08.1983	Slamavskiller og infiltrasjon	80
Elvemo/Løvli	26.03.1985	Slamavskiller og infiltrasjon	220
Setermoen (Steiland)	10.07.1985	Silanlegg og infiltrasjon	8500

1) *Maks pe* refererer seg til det maksimale antall personequivallenter (pe) som tillatelsen omfatter

3. TIDSFRISTER FOR GJENNOMFØRING AV TILTAK

I det etterfølgende er hovedkravene som gjelder gjennomføring av konkrete tiltak med tidsfrister vist. Henvisningene angir aktuelt kapittel i tillatelsen og vedlegg 1 og 2.

Administrative tiltak

	Tiltak	Kapittel	Frist
Tillatelse	Utarbeide årsrapport	5	01.03. hvert år
Tillatelse	"Enkel" overvåkningsundersøkelse av Bardu/Måselvassdraget	4	31.12.årlig - oppstart 1998
Tillatelse	Program for overvåkningsundersøkelser av Bardu/Måselvassdraget	4	01.01.1998
Vedl. 1	Registrere olje- og fettavskillere	2.4/2.5	01.01.1998
Vedl. 2	Krav til slamhåndtering	2.2	01.01.1998
Vedl. 1	Utarbeide drifts- og tømmerutiner for olje- og fettavskillere	4.5/4.6	01.01.1998
Vedl. 1	Utarbeide rutiner for drift og vedlikehold	4	01.01.1998
Vedl. 1	Definere rensedistrikt	1.1	01.07.1999
Vedl. 1	Utarbeide hovedplan for avløp	1.2	01.01.1999
Tillatelse	"Grundig" overvåkningsundersøkelse av Bardu/Måselvassdraget	4	01.01.2002

Anleggstiltak

Vedl. 1	Alarmsignal fra pumpestasjoner skal overføres til driftssentral	2.2	01.01.1999
---------	---	-----	------------

4. RESIPIENTUNDERSØKELSE

Fylkesmannen kan fastsette nærmere krav til kommunen om deltagelse i resipientundersøkelser, vassdragsovervåking eller lignende tiltak, jf forurensningslovens § 51.

Bardu kommune skal gjennomføre overvåkingsundersøkelser av Barduelva. Det skal gjennomføres enkle årlige undersøkelser med oppstart i 1998. I tillegg skal en grundigere undersøkelse gjennomføres i løpet av år **2001**. Program for parameter- og stasjonsvalg skal utarbeides og oversendes fylkesmannens miljøvernavdeling innen **01.01.1998**.

De enklere årlige undersøkelsene skal omfatte bakteriologi og ev. enkle biologiske parametre (f.eks. bunndyr). Den mer omfattende undersøkelsen skal i tillegg omfatte fysiske og kjemiske parametre i frie vannmasser, samt en utvidelse i antall prøvestasjoner

5. ÅRSRAPPORT

Innen 1. mars hvert år skal det sendes inn årsrapport for renseanlegg, transportsystem, slamdisponering, eventuelle resipientundersøkelser og økonomiske forhold.

Inntil videre vil årsrapport for de høygradige renseanleggene bli utarbeidet av driftsassistansen i Troms.

6. AVVIK FRA KRAVENE.

Kravene til transportsystemet kan ikke fravikes med mindre det kan dokumenteres at avvikene ikke medfører risiko for økning av utslippene. Alle avvik fra kravene skal godkjennes av fylkesmannen.

7. STRAFFEANSVAR

Brudd på vilkårene i tillatelsen er straffbart etter kap. 10 i forurensningsloven.

Utslippstillatelsen fritar ikke kommunen for erstatningsansvar etter vanlige erstatningsregler, jfr. kap. 8 i forurensningsloven.

Denne tillatelsen fritar ikke søkeren fra å innhente tillatelse for andre sider ved virksomheten som for eksempel indre miljø, brann- og eksplosjonsvern o.l.

Dersom tidsfristene ikke kan holdes, skal det uten opphold gis melding om dette til fylkesmannen.

Kommunen må regne med at det vil bli knyttet varsel om forurensningsgebyr til utsettelse av tidsfrister, kfr. kap. 9, § 73 i forurensningsloven.

8. HØRINGSINSTANSER

Et forslag til utslippstillatelse datert 16.01.97 ble lagt frem for kommunen til gjennomsyn, jfr. kap. 4 i forvaltningsloven. Plan-teknisk utvalg i Bardu kommune vedtok i møte 16.04.97, sak nr 24/97, å godkjenne forslag til utslippstillatelse, men ber om ett års utsettelse på etablering av overvåking av pumpestasjoner. Fylkesmannen har endret utslippstillatelsen i hht til dette ønsket.

Utslippstillatelsen skal etterkunnngjøres etter reglene i forskrift om saksbehandling etter forurensningsloven.

9. BEGRUNNELSE FOR ENDRINGEN

De nasjonale miljøkravene til håndtering av avløpsvann er endret og opprydding i utilfredstillende kloakkutslipp skal i hovedsak være gjennomført innen år 2000.

Fylkesmannens krav er ut over dette i hovedsak basert på resipienttilstand, kommunens mål for opprydding på sektoren og informasjon gitt av kommunen. Det er viktig at grunnlaget for fylkesmannens vurderinger er best mulig slik at de rette kravene kan stilles. Derfor er det stilt krav til dokumentasjon av blant annet tilstanden i eksisterende transportsystem.

Flere kommuner har også mange utslippstillatelser som gjelder for avgrensede områder. Gjennom en revisjon vil det bli gitt en utslippstillatelse som gjelder hele kommunen. Dette gjør at resultatkontroll og målstyring blir lettere både for kommunen og fylkesmannen.

10. KLAGERETT

Denne utslippstillatelse kan, etter § 85 i forurensningsloven, påklages til Statens forurensningstilsyn innen 3 uker fra melding om vedtaket er mottatt. Dersom tillatelsen blir påklaget, er den ikke gjeldende (for de punkt som klagen gjelder) før saken er endelig avgjort. Fylkesmannen eller Statens forurensningstilsyn kan gjøre unntak fra dette vedtaket. Begrunnet klage skal sendes via fylkesmannen.

Steinar Karlsen
fung. fylkesmiljøvernssjef e.f.

Magne Nesse
avdelingsingeniør

Fylkesmannen i Troms

Vedlegg 1

Utslippstillatelse

for

Bardu kommune

Dato: 07.08.1997

**Vedlegg 1 omfatter :
Krav til transportsystemet for avløpsvann**

INNHold

	Side
0 BAKGRUNN OG FORMÅL	3
1. GENERELLE KRAV	4
1.1 Krav til tilknytning, kvalitet på og forvaltning av nettet.	4
1.2 Krav til planer, ledningskartverk mm	5
1.3 Valg av avløpssystem	5
1.4 Krav til nye overføringsledninger, sanering mm	5
2. KRAV TIL ELEMENTENE I TRANSPORTSYSTEMET	6
2.1 Ledninger og kummer	6
2.2 Regnvannsoverløp	6
2.3 Pumpestasjoner	7
2.4 Fettavskillere	9
2.5 Oljeutskillere	9
3. KRAV TIL UTFØRELSE OG KONTROLL	10
4. KRAV TIL DRIFT OG VEDLIKEHOLD	11
4.1 Generelle krav	11
4.2 Driftskrav til ledninger og kummer	11
4.3 Driftskrav til pumpestasjoner	11
4.4 Driftskrav til fettavskillere	12
4.5 Driftskrav til oljeutskillere	12

0. BAKGRUNN OG FORMÅL

Målet med de kravene som settes, er å holde forurensningssituasjonen under kontroll. For å klare det, må en ha kunnskap om hva slags utslipp en har, hva som blir sluppet ut og størrelsen på utslippene.

Hvis transportsystemet skal kunne oppfylle fastsatte forurensningskrav, må anleggene være utført etter forskriftene. Det blir derfor krevet at en kontrollerer utførelsen.

Det er satt en del krav som gjelder drift og vedlikehold. Målene med disse er:

- a) Å se til at utslippene alltid ligger innenfor kravene i utslippstillatelsen.
- b) Å registrere om utviklingen er uheldig når det gjelder utslipp, for i tide å treffe nødvendige tiltak.
- c) Å oppdage feil slik at utbedring raskt kan settes i verk.

Kravet om årsrapport er bl.a satt for at fylkesmannen skal kunne følge forurensningsutviklingen og se til at kravene i utslippstillatelsen blir holdt.

Det er ikke stilt spesielle arbeidsmiljøkrav. Det vises til krav fra Arbeidstilsynet.

Det er viktig at kommunen legger opp til en rasjonell drift av anleggene. Hvorledes driften skal organiseres er ikke behandlet, men det er stilt en del krav som bl.a. gjelder overvåking, hvor ofte inspeksjoner skal gjennomføres og hva slags arbeid som skal utføres i forbindelse med inspeksjonene.

1. GENERELLE KRAV

Kommunen skal ha oversikt over og kunne dokumentere systemets funksjon og effekt. Innen 01.01.1999 skal det være utarbeidet hovedplan avløp.

1.1 Krav til tilknytning, kvalitet på og forvaltning av nettet.

Utslippstillatelsen bygger på at det er foretatt en oppdeling av tettbygde områder i rensedistrikter. Et rensedistrikt er et definert geografisk område i kommunen som skal betjenes av ett renseanlegg.

Rensedistriktenes avgrensninger skal være definert og tegnet inn på kart innen **01.01.1999**

Tabell 1. Oversikt over hvilke rensedistrikt tillatelsen omfatter.

Rensedistrikt	SSBnr 1)	Maks. PE ³⁾
Elvemo/Løvli	192200	220
Vikingkrysset	192204	80
Setermoen (Steiland)	192203	8500

¹⁾ SSBnr.: refererer til Statistisk sentralbyrås database for avløpsrenseanlegg

³⁾ Maks pe refererer til det maksimale antall personekvivalenter (pe) som tillatelsen omfatter

Fylkesmannens utslippstillatelse omfatter utslipp > 7 hus eller 25 pe. For utslipp < 25 pe er kommunen forurensningsmyndighet. Dette gjelder selv om utslippet er kommunalt, eks utslipp for skoler, aldershjem mm. Områder utenfor de definerte rensedistriktene skal ha rensløsninger som er basert på separate anlegg.

Transportsystemet skal utformes slik at transport av spill- og overvann kan skje på en hygienisk trygg måte, og slik at kravene i utslippstillatelsen ikke overskrides. Avløpsanleggene skal ikke gi sjenerende lukt eller støy. Kommunen skal ha systemer for at slike problem oppdages, registreres og blir ryddet opp i rutinemessig.

Industriavløp som tilføres kommunalt avløpssystem, kan føre til stor tilrenning, utslipp via overløp, korrosjon, gassutvikling, lukt og tilstoppelse. Av hensyn til rensingen av avløpsvann skal avløpet fra industrivirksomheter registreres både for mengde og sammensetning. I denne sammenheng skal det også vurderes om det er behov for forbehandling og/eller endring av utslippsrutinene for å unngå problem i transportsystemet.

Hvis det til transportsystemet er eller vil bli knyttet virksomheter som kan føre til akutt forurensning, skal det være opplyst om disse virksomhetene har godkjente beredskapsplaner. Det skal videre være opplyst hva slags beredskapsplaner og hva slags beredskap kommunen selv har mot akutt forurensning.

Det skal kontrolleres at bekker ikke tilføres forurensning fra transportsystemet. Forurensningene kan forårsakes av direkte utslipp, feilkoblinger, lekkasjer eller utilsiktet utslipp via overløp. Undersøkelsen bør utføres en gang i året. Ikke godkjente utslipp skal straks stoppes. Det skal videre kontrolleres at overvannsledninger ikke fører spillvann.

Fylkesmannen skal varsles dersom det oppstår feil på transportsystemet som fører til store forurensningsutslipp. Hva som i denne sammenhengen er store, vil i stor grad henge sammen med tilstanden i resipienten.

Kravene i tillatelsen gjelder hele transportsystemet og omfatter derfor også de deler av lednings-nettet som er i privat eie. Kommunen har et overordnet ansvar for at utslippstillatelsens krav blir overholdt for hele avløpsnettet. Dersom et av utslippstillatelsens vilkår ikke overholdes på en del av avløpssystemet som er privat eid, må kommunen stille de nødvendige krav ovenfor vedkommende anleggseier.

Drift og vedlikehold skal legges opp slik at en alltid har oversikt over transportsystemets funksjon og effekt. Ajourført informasjon om forurensningsmessige forhold basert på internkontrollsystemet skal når som helst kunne gis til miljøvernmyndighetene.¹

¹ Forskrift om internkontroll med veiledning (H-2036)

1.2 Krav til planer, ledningskartverk mm

Opplysninger om driftsforstyrrelser o.l. skal registreres enten ved hjelp av EDB eller manuelt.² Ledningskart skal ajourføres og oppdateres kontinuerlig.

Kommunen skal innen **01.01.1999** utarbeide hovedplan for avløp. I forbindelse med hovedplan avløp må det utarbeides fremdriftsplaner for utbygging av alarmering fra renseanlegg og pumpestasjoner med overføring til kommunal driftssentral e.l. Hovedplan avløp skal også inkludere saneringstiltak.

1.3 Valg av avløpssystem

Generelt sett skal fellessystemet legges om og alt nytt ledningsanlegg skal bygges etter separatsystemet. Bekker/bekkelukkinger skal ikke føres til fellesledning for avløpsvann. Framdrift for utskifting og separering må fastsettes i kommunale saneringsplaner eller tilsvarende.

Overvannet skal føres til egnet resipient eller tas hånd om lokalt. Ut i fra hensynet til resipienten kan spesiell håndtering av overvannet bli krevet der overvannet er sterkt forurenset.

Septiktanker for boliger som er knyttet eller som skal knyttes til transportsystem som fører fram til renseanlegg, skal settes ut av drift. Dette gir som regel driftsmessige fordeler ved renseanlegget og minsker faren for H₂S-angrep og eventuelle luktulempere. Pålegg om utkobling kan utsettes dersom dette kan føre med seg store driftsproblemer i transportsystemet som for eksempel av tilstoppinger.

1.4 Krav til nye overføringsledninger, sanering mm

Det stilles ingen krav til nye overføringsledninger i perioden.

Bardu kommune har i hovedsak sanert de mest akutte ledningsstrekene av dårlig og meget dårlig kvalitet. Fylkesmannen stiller derfor ingen konkrete krav til saneringstiltak, men forventer at kommunen foretar en løpende utskifting/sanering av de eldste ledningene .

² Brukerrapport fra NTNFs Program for VAR-teknikk, "Planlegging av drift, vedlikehold og fornyelse av ledningsnett for vann og avløp"

2. KRAV TIL ELEMENTENE I TRANSPORTSYSTEMET

Arbeidsledere for ledningsanlegg skal ha ADK-kurs. Pumpestasjoner skal være overbygget og ha gode arbeidsforhold for vedlikehold og tilsyn. Alle feil som fører til stopp i stasjoner skal være rettet innen 24 timer etter varsling og kommunen skal ha et system for tilsyn og reservedeler som sikrer at eventuelle stopp blir så korte som mulig. Alarmsignal fra pumpestasjoner skal innen 01.01.1999 overføres til driftssentral. Kommunen skal ha oversikt over fett- og oljeutskillere, og tilstanden til disse.

2.1 Ledninger inkl. stikkledninger og kummer

Før et avløpsanlegg kan planlegges i detalj, skal en ha vurdert faren for at det kan oppstå uheldige setninger, eller om grunnen er aggressiv overfor det materiale som skal benyttes i anlegget. Har en ikke god nok kjennskap til området fra tidligere, må det utføres nødvendige grunnundersøkelser.

Ledninger og kummer skal oppfylle kravene til tetthet.³ Kravene til tetthet gjelder også for stikkledninger og påkoblinger.⁴

Det skal så langt som mulig benyttes standardisert ledningsmateriell.⁵ Ikke standardisert materiale kan benyttes om det tilfredsstillende kravene til tetthet, styrke og levetid. Produksjonen av betongrør, kumringer etc. skal vere godkjent av Kontrollrådet for betongprodukter.

Arbeidsledere som har ansvar for utføring av ledningsanlegg, skal ha gjennomgått anleggsdelen av ADK-opplæringen⁶ (ADK1).

Dimensjonerende vannføring

Tilrenning av spillvann blir regnet ut etter retningslinjer fra SFT.⁷ Spesifikk spillvannsmengde skal ikke settes lavere enn 200 l/p.d. hvis ikke målinger viser at spillvannsmengden er mindre. For omregningsfaktorer for hydraulisk tilrenning, se ⁸.

Tilrenning av infiltrasjonsvann til eksisterende transportsystem blir bestemt ved måling i tørrvær. ⁹

2.2 Regnvannsoverløp

Det er ikke tillatt med overløp med utslipp til bekker eller i nærheten av badeplasser. Utslippetsledninger fra overløp skal kunne ut under laveste vannstands nivå i resipienten, og slik at innblandingen blir best mulig.

Overløp skal ha renseeffekt ¹⁰ og være utformet slik at den hydrauliske kontrollen med avlastet og videreført vannmengde er god. Alle overløp skal være utstyrt med skumskjerm/dykker eller tilsvarende.

Instrument montert i overløp skal være konstruert for å kunne motstå korrosjon. Elektronisk utstyr bør plasseres i oppvarmet og ventilert rom, helst over terreng. Hvis det oppstår feil på instrumentene, skal disse være i drift igjen eller utskiftet innen ei uke.

Overløp skal på sikt fjernovervåkes. Hovedplan/saneringplan skal inneholde prioriteringer for dette. Signaloverføringen skal skje til driftssentral som skal være utstyrt med instrumenter som viser hvor lenge overløpet er i drift.

³ TA-570, Veiledning ved bygging av ledningsanlegg for avløpsvann, pkt. 7.05 og 7.06

⁴ TA 523, Retningslinjer for prosjektering, utførelse og kontroll av ledningsanlegg for avløpsvann, pkt 8.08.05

⁵ TA- 550, pkt 4.01

⁶ Forskrift om krav til faglige kvalifikasjoner for utførende personell av ledningsanlegg for avløpsvann, SFT 1990

⁷ TA-550, Veiledning ved dimensjonering av avløpsledninger

⁸ TA 525, Retningslinjer for dimensjonering av avløpsrenseanlegg

⁹ Pkt 2.2.4.2 i TA -525

¹⁰ Norvar, prosjektrapport 29/1993, Regnvannsoverløp, kap. 4.2

I overløp som inntil videre ikke er krevet fjernovervåket, skal det ved installering før oppstart monteres utstyr for registrering av driftstid. Totalt avlastet mengde skal kunne regnes ut. Instrumentene skal leses av ved inspeksjon av overløpene eller overføres til sentral. Unormale driftssituasjoner skal varsles med alarm.

Tilgang. Utforming m.m.

Overløp skal være lett tilgjengelige. De må kunne inspiseres til alle årstider. Alle overløp skal ha tilgang gjennom overbygg.

Overløpene skal ha tilstrekkelig plass for drift, vedlikehold og målinger og ha innlagt elektrisk lys og uttak for håndverktøy o.l. Videre skal det være mulig å utføre spyling med rent vann. Etter at overløpene er satt i drift, skal overløpsinnstillingen kalibreres.

Det skal vurderes om det er nødvendig å sikre drikkevannledninger mot innsug av avløpsvann.¹¹

2.3 Pumpestasjoner

Kloakkpumpestasjoner skal bare bygges dersom avløpsvannet ikke kan transporteres videre ved gravitasjon, eller den økonomiske innsparingen ved pumping er av en viss størrelse. I denne sammenheng skal det tas hensyn til anleggs-, drifts-, vedlikeholdskostnader og avskrivningstid.

Alle pumpestasjoner skal være tilgjengelige for tilsyn og vedlikehold hele året. For å sikre best mulig drift av pumpestasjonene, må de være enkle å inspisere. Alle pumpestasjoner skal derfor ha overbygg.

Nødoverløp i pumpestasjoner skal ha skumskjerm/dykker eller tilsvarende. For overløp foran eller i pumpestasjoner, og som er etablert eller tenkt etablert for avlasting (driftsoverløp), gjelder kravene i pkt. 2.2. Nødoverløp er ikke tillatt i forbindelse med pumpestasjoner for mindre enn 10 husstander. Nødoverløpet skal hindre flom i selve pumpestasjonen eller ute på nettet når stasjonen under helt spesielle situasjoner er ute av drift eller blir overflommet.

Utløpsledning fra nødoverløp skal alltid være dykket i resipient. Det kan vere aktuelt å kreve oppsamling eller særskilt rensing av avlastet avløpsvann fra nødoverløp om resipientforholdene eller andre hensyn krever det.

I pumpestasjoner skal det, i tillegg til plass for nødvendig utstyr være plass til å utføre kontroll og vedlikehold. Alle pumpestasjoner skal ha utstyr for inn- og uttransport, montering og demontering av pumper, motorer o.l. om dette ikke kan gjøres med kranbil. Instrumenter etc. som skal installeres i pumpestasjoner skal være konstruert for å motstå korrosjon. Elektronisk utstyr bør plasseres i oppvarmede og ventilerte rom, helst over terreng.

Dersom det oppstår feil på pumper, motorer, instrumenter osv, skal nytt utstyr være installert eller reparert innen ei uke, dersom feilen ikke fører til driftsstopp. Feil som fører til driftsstopp skal være rettet senest **24 timer** etter at feilen ble oppdaget (jfr. pkt. 4.1), om ikke force majeure eller helt spesielle forhold gjør kravet urimelig.

Deler som blir utsatt for slitasje, samt komponenter som det ut i fra erfaring oppstår feil på, skal finnes på lager i stasjonen eller i nærområdet. Det skal vurderes om det er behov for å sikre drikkevannsledning mot innsug av avløpsvann.

Dimensjonerende tilrenning

Pumpestasjoner skal dimensjoneres for maksimal tilrenning til stasjonene. Denne skal ikke settes lavere enn dimensjonerende vannføring, jfr. pkt. 2.1, for tilløpsledning.

Dimensjonering av pumpeump, pumper o.s.v.

Dersom pumpeumpen blir utformet slik at en får en utjevning av tilløpet, blir kravet til pumpekapasiten redusert (q_{dim}). Pumpeumpen skal også være selvrensende. Pumpestasjoner skal ha minst 2 pumper. Med 2 pumper skal hver

¹¹ Byggeforskrift 1987, punkt 46:34.

av pumpene ha en kapasitet tilsvarende qdim. Med 3 eller flere pumper skal stasjonen ha kapasitet tilsvarende qdim med ei pumpe i reserve.

Eventuell trykkledning skal være selvrensende også ved tørrværstilrenning til stasjonen. Det skal videre kontrolleres at eventuelle trykkslag eller vibrasjoner ikke er så store at det oppstår skader i pumpestasjonen eller i trykkledningen.

Utstyr for styring og overvåking

I pumpeumpen skal det være sensorer som styrer pumpene. I tillegg til, og uavhengig av dette, skal det installeres sensorer som gir alarm hvis nødoverløpet blir aktivert, eller vannstanden blir lavere enn en definert lavvannsstand. I overbygget skal det minst være følgende utstyr:

- Signallamper som viser at det har oppstått feil i pumper eller motorer.
- Timeteller for hver pumpe.
- Timeteller for overløpsdrift

Alarmsignal skal innen **01.01.1999** overføres til driftssentral.

Er det gitt dispensasjon for signaloverføring, skal pumpestasjonen minst være utstyrt med utvendig signallampe. Lampen skal være plassert slik at den er lett å se og den skal lyse hvis det har oppstått feil i stasjonen. Det skal videre være et oppslag som sier hvilket telefonnummer publikum kan ringe hvis lampen lyser.

2.4 Fettavskillere

Kravene gjelder virksomheter som har utslipp som inneholder fett eller olje av vegetabilsk eller animalsk opphav, og som ikke er pålagt av SFT å bygge fettavskillere. Oversikt over virksomheter som kan føre til fettutslipp skal alltid være oppdatert. Kommunen skal innen **01.01.1998** ha oversikt over fettavskillere, og tilstanden til disse.

Typiske virksomheter som skal ha fettavskillere er:

- Virksomheter med en eller annen form for storkjøkken (restauranter, forlegninger, sykehus, ferdigmatprodusenter, gatekjøkken m.m.)
- Slakteri
- Kjøttforedlingvirksomheter

Spillvann som inneholder olje eller fett av mineralsk opphav, avløp fra WC og overvann skal ikke føres til fettavskillere.

Alle virksomheter med utslipp av fettholdig avløpsvann skal installere fettavskillere hvis innholdet av fett er høyere enn 150 g/m³. Fettinnholdet skal måles på blandprøver sammensatt av minst 3 prøver tatt med 5 min. mellomrom.

2.5 Oljeutskillere

Kommunen skal innen **01.01.1998** ha utarbeidet en oversikt over hvilke virksomheter som har eller bør ha installert godkjent oljeutskillere.

Oljeholdig avløpsvann skal håndteres i henhold til gjeldende forskrifter med retningslinjer.¹² I følge retningslinjene skal spillvann som inneholder olje passere sandfang og oljeutskillere før det blir ledet til transportsystemet for avløpsvann. Med olje mener en i denne sammenhengen motorolje, smøre-fett, white-spirit, bensin og lignende.

Typiske virksomheter som skal ha oljeutskillere er bensinstasjoner, motorverksteder, bussterminaler, verksteder, klargjørings-sentraler og anlegg for understellsbehandling. Liste over virksomheter som kan føre med seg utslipp av oljeholdig avløpsvann skal alltid være oppdatert.

¹² Forskrifter om utslipp av oljeholdig avløpsvann og om bruk og merking av vaske- og avfettingsmidler, fastsett av Miljøverndepartementet 1.10.1983.

Også overvann fra områder der det er fare for at det ofte kan forekomme store oljeforurensninger, skal passere sandfang-/oljeutskillere. Der det er mulig, og der det kan skje uten å være til skade for lokale grunnvannsinteresser, skal overvannet infiltreres etter rensing.

Avløp fra oljeutskillere skal maksimalt inneholde 50 g olje pr. m³ vann. Unntak fra dette er avløp fra oljeutskillere for vaskeplassar for biler. I avløp fra slike plasser er det tillatt med et innhold på inntil 100 g olje pr. m³. Grenseverdier ovenfor skal måles på blandprøver sammensatt av minst 3 prøver tatt med 5 min. mellomrom.

3. KRAV TIL UTFØRELSE OG KONTROLL

Kontrollen skal ha et omfang slik det går fram av SFTs rettleddninger TA 570 eller tilsvarende. Kontrollansvarlig skal ha gjennomgått ADK-opplæring eller ha tilsvarende kompetanse.

Kontrollen skal sikre at arbeidet blir utført etter gjeldende forskrifter og tegninger, og at krav til kvalitet og funksjon blir oppfylt. Videre skal det kontrolleres om forholdene på stedet er som forutsatt i spesifikasjonene. Dette gjelder spesielt avvik med hensyn til grunnforhold og plassering m.m. av eksisterende anlegg.

Den som utfører kontroll skal ha erfaring fra kontrollarbeid og nødvendig faglig kunnskap om de arbeidene som kontrollen gjelder. Kontrollører for ledningsanlegg skal ha gjennomgått anleggsdelen av ADK-opplæringen eller ha tilsvarende kompetanse.^{13 14 15}

Når det gjelder kontroll av prefabrikerte elementer og utstyr som pumper, motorer, instrument, VVS-utstyr osv, skal kontrolløren ha nødvendig kompetanse for å kunne kontrollere om materialvalg, korrosjonsvernet, ytelser og andre funksjons- og kvalitetsforhold er i samsvar med kravene.

Kontrollen er delt inn i disse hovedpunktene:

- Formelle forhold	- Tilbakefylling
- Traseer og høyder	- Komprimering
- Materiale	- Kummer
- Grøfter	- Tetthet og deformasjoner
- Rørlegging	- Diverse forhold

Før arbeidene settes i gang skal kontrollform være bestemt og meddelt partene.

Innen garantitidens utløp skal det utføres etterkontroll av ledningsanlegg. Kontrollen skal omfatte:

- Tetthetskontroll av ledninger og kummer der dette er mulig, og/eller;
- TV-kontroll og eventuelt profilmålinger av ledninger for påvising av eventuelle setninger eller andre feil.
- Deformasjonskontroll av fleksible ledninger etter behov.

Resultatene fra kontrollarbeidene skal rapporteres. Dette kan skje enten ved at resultatene føres inn i dagbok, eller ved bruk av rapportskjema.

Kontrollrapporter skal være tilgjengelige for fylkesmannen.

¹³ For betongarbeid gjelder kravene i NS 3420, kapittel L5

¹⁴ TA 523: Retningslinjer for prosjektering, utførelse og kontroll av ledningsanlegg for avløpsvann, tab. C03-02

¹⁵ TA 570: Veiledning ved bygging av ledningsanlegg for avløpsvann

4. KRAV TIL DRIFT OG VEDLIKEHOLD

Det skal innen 01.01.1998 utarbeides et opplegg for tilsyn og dokumentasjon av alle komponentene i transportsystemet som sikrer at en har kontinuerlig oversikt over effekt og funksjon. Det skal innen 01.01.1998 utarbeides drifts- og tømmerutiner for fettavskillere og oljeutskillere.

4.1 Generelle krav

Drift og vedlikehold skal innen **01.01.1998** planlegges og gjennomføres slik at transportsystemet alltid oppfyller de funksjoner og de mål som er satt opp for anlegget. Dette innebærer at akutte problemer må kunne løses raskt. Feil som fører til utslipp av råkloakk skal være rettet senest 24 timer etter at feilen ble oppdaget eller varslet. For pumpestasjoner i serie, skal det utarbeides plan for hvilke overløp som skal tre i funksjon om en av stasjonene blir satt ut av drift. Kommunen skal gjennom forebyggende tiltak hindre at problem oppstår. For å unngå at transportsystemet får dårlig kvalitet, må det planlegges og gjennomføres nødvendige vedlikeholdstiltak.¹⁶

Dersom det ikke foreligger ledningskart, må dette utarbeides, jfr. punkt. 1. Andre fysiske data som geotekniske forhold, fall på ledninger, byggeår, materiale, dimensjoner og kapasiteter, data om tilstand på anlegget og andre data fra drift og vedlikehold skal registreres ved hjelp av EDB eller manuelt. Registeret skal holdes oppdatert.

4.2 Driftskrav til ledninger og kummer

I tillegg til kravene i punkt 4.1 gjelder følgende:

- Det skal utarbeides egne rutiner for tilsyn med kummer som en ut fra erfaring kjenner til kan tilstoppes.
- Sandfang og ikke selvrensende ledninger skal spyles etter fastlagte rutiner. Slam fra sandfang skal leveres til godkjent mottak.
- Driftsavvik skal registreres på eget skjema.

4.3 Driftskrav til pumpestasjoner

For hver pumpestasjon skal det utarbeides plan for rutinemessig kontroll, service, ettersyn og overhaling av alt maskinelt og elektrisk utstyr.

Stasjonene skal inspiseres minst en gang i uka inntil alarmoverføring er gjennomført. Inspeksjonene skal rapporteres på eget skjema.

- Driftstid skal noteres for hver pumpe. Videre skal pumpet vannmengde og hvor lenge det eventuelt har vært driftsstopp registreres (dersom denne informasjonen ikke er registrert ved renseanlegg).

4.4 Driftskrav til fettavskillere

Det skal innen **01.01.1998** utarbeides drifts- og tømmerutiner for fettavskillere

Fettavskillere og slamfang bør tømmes for fett og slam etter oppsatte rutiner. I forbindelse med tømning skal anlegget spyles rent for fettreder og slam. Inn- og utløp skal stakes dersom det er nødvendig. Etter rutiner skal fettavskillere og slamfang tømmes fullstendig og gjøres rene. Nødvendig vedlikehold og utskifting skal utføres.

¹⁶ TA-658, Krav til transportsystemet for avløpsvann

Det skal lages rapport som gjør rede for anleggets tilstand, hva slags arbeid som er utført og om det er behov for spesielle tiltak for å sikre driften og unngå lekkasjer.

4.5 Driftskrav til oljeutskillere.

Det skal innen **01.01.1998** utarbeides drift- og tømmerutiner for oljeutskillere.

Ved utarbeidelse av utslippstillatelse i saker der kommunen er forurensningsmyndighet skal gjeldende forskrifter med retningslinjer legges til grunn. Det skal føres driftsjournal for oljeutskillere.

Sandfang skal tømmes for sand og slam minst en gang pr. år. Oljeutskillere skal tømmes for utskilt olje før oljelaget utgjør 1/4 av våtvolumet. Oljeutskiller og eventuell oppsamlingstank skal tømmes minst en gang i året.

For hver tømming og minst en gang i året skal følgende arbeid utføres:

- Sandfang og oljeutskiller inkl. inn- og utløp, rør mellom sandfang og oljeutskiller inkl. renner skal gjøres rene.
- Eventuelt oljeutløp skal stakes og gjøres rene.
- Kontrollere og justere renner.
- Vurdere om det er fare for at lekkasjer kan oppstå. Om nødvendig skal det utføres målinger av godstykkelse.

Det skal lages rapport som gjør rede for anleggenes tilstand, hva slags arbeid som er utført og om det er behov for spesielle tiltak for å sikre driften og unngå lekkasjer.

Fylkesmannen i Troms

Vedlegg 2

Utslippstillatelse

for

Bardu kommune

Dato: 07.08.1997

**Vedlegg 2 omfatter :
Krav til rensanlegg for avløpsvann og
slamhåndtering.
Definisjoner og ordforklaringer**

INNHOLD

	<u>Side:</u>
1. KRAV TIL RENSEANLEGG OSV	3
1.1 Dimensjonering og utforming osv for nye anlegg	3
1.2 Hydraulisk tilrenning	3
1.3 Forurensningsmengde	3
1.4 Krav til rensing av avløpsvannet	4
1.5 Krav til utslipp til luft	4
1.6 Krav til støy	4
1.7 Krav til drift, vedlikehold og kontroll	5
2. SLAMHÅNDBTERING	7
3. DEFINISJONER OG ORDFORKLARINGER	8

1. KRAV TIL RENSEANLEGG

Renseanleggene skal ikke gi sjenerende lukt eller støy i nabolaget. Det stilles konkrete renskrav for Steiland renseanlegg.

1.1 Eksisterende renseanlegg som omfattes av tillatelsen

Tabellen under viser hvilke anlegg som er bygget.

Tabell 1. Oversikt over eksisterende renseanlegg og utslipp

Rensedistrikt (navn på anlegg)	SSBnr.	Anleggs type	Maks. PE
Elvemo/Løvli	192200	Slamavskiller og lukket infiltrasjon	220
Vikingkrysset	192204	Slamavskiller og lukket infiltrasjon	80
Setermoen (Steiland)	192203	Avslamming og infiltrasjon i åpne dammer	8500

1.2 Hydraulisk tilrenning

For stor tilrenning til renseanleggene vil kunne føre til varierende driftsresultat, ustabile eller dårlige renseresultater og eventuelt økte overløpsutslipp. Dersom for stor tilrenning fører til at anleggene ikke overholder utslippskravene, må kommunen regne med at det blir stilt krav om utvidelse av kapasiteten eller gjennomføring av andre egnede tiltak.

Alle data for målt vannføring skal ha en samlet usikkerhet på mindre enn 15 %.

1.3 Forurensningsmengde

Det skal foreligge beregninger over total tilførsel til anleggene, basert på vurdering av avløpsnett (felles-/separatsystem) og variasjoner i tilrenning fra ulike virksomheter (husholdningsavløp, industriavløp, institusjoner m.v.). I disse utregningene skal utslipp av forurensningsmengder ved overløp fremgå spesielt.

Anleggseier skal ha oversikt over all forurensningsmengde som tilføres anleggene.

Utslippsmengde fra ulike virksomheter skal regnes ut.¹⁷ Om nødvendig skal det foretas målinger eller gjennomføres nærmere undersøkelser. Fylkesmannen kan sette krav om målinger.

Prosessavløpsvann kan knyttes til kommunalt renseanlegg der dette ikke påvirker renseprosessen eller bruken av slam i negativ retning. Bardu kommune er ansvarlig for å ha oversikt over hva som tilføres avløpssystemet. Dersom virksomheter som kan ha negativ virkning på prosess, ledningsnett eller slambruk skal knytte seg til avløpssystemet, skal en inngå avtale mellom anleggseier og virksomhet som omfatter kontroll med påslippene, samt vilkårene for tilknytning.

For stor tilførsel av organisk stoff eller annen forurensningsmengde på hele eller deler av renseanleggene vil medføre varierende eller dårlige renseresultat. Dersom utslippskravene ikke blir holdt, må kommunen regne med å få krav om utvidelse av anleggene eller å gjennomføre andre tiltak for å øke kapasiteten på aktuelle rensetrinn.

1.4 Krav til rensing av avløpsvannet

Bardu kommune har tre renseanlegg basert på infiltrasjon i grunnen. Krav til måling av vannføring og prøvetaking stilles kun for Setermoen renseanlegg (Steiland).

¹⁷ TA- 525, Retningslinjer for dimensjonering av avløpsrenseanlegg

Krav til forbehandling, sedimentering

Forbehandling før infiltrasjonsanlegget skal som minimum være slamavskiller, sedimenteringsbasseng eller sil med spalteåpning på 1 mm eller mindre. Andre rensinnretninger kan også godkjennes dersom det kan dokumenteres at renseseffekten er minst like god som ved bruk av sil med 1 mm spalteåpning.¹⁸ Silanlegg skal oppnå en **midlere slamproduksjon** på minimum 50 gram/pe og døgn og ønskelig opp mot 80 - 120 gram /pe og døgn (med 20% TS).

Slamavskillere skal dimensjoneres for minimum 18 timers oppholdstid basert på vannføring i midlere døgn.

Krav til maksimale utløpskonsentrasjoner for Setermoen renseanlegg

Setermoen renseanlegg har ikke hatt krav til utløpskonsentrasjoner av fosfor og organisk stoff i den opprinnelige utslippstillatelsen. I denne tillatelsen er det gitt renskrav tilsvarende et kjemisk/biologisk anlegg (etterfellingsanlegg) som har de strengeste kravene. Målinger over flere år har vist at anlegget har meget god renseseffekt som oppfyller disse renskravene med god margin.

Tabell 2: Renskrav for Steiland renseanlegg

Renseanlegg	Hovedkrav utløpskonsentrasjoner mg/l				Forventet renseseffekt i % Midlere minimumsverdi	
	KOF		TOT-P		KOF	TOT-P
	Middel	Maks	Middel	Maks		
Setermoen	55	80	0,4	1	80	85

Kravene er minimumskrav og målet er å få til så god renseseffekt som mulig. Ved hydraulisk tilrenning på mer enn 500 l/pd, skal det gjennomføres tiltak på nettet som reduserer fremmed-vannmengden. Vannføringen til de høygradige renseanleggene skal registreres og dokumenteres som l/pd.

1.5 Krav til utslipp til luft

Renseanleggene skal ikke gi sjenerende lukt.

1.6 Krav til støy

For nye anlegg vises det til byggeforskrifter og gjeldende retningslinjer for avgrensning av industristøy.^{19 20}

1.7 Krav til drift, vedlikehold og kontroll

Renseanlegg og ledningsnett skal vurderes under ett og drives slik at samlet utslipp blir minst mulig.

Drift og vedlikehold skal planlegges og gjennomføres slik at renseanleggene alltid oppnår de funksjoner og andre mål som er gitt for anleggene. Dette innebærer at akutte problemer må løses raskt. Kommunens internkontrollsystem skal inneholde en beredskapsplan, som bl.a. skal si noe om reservedelslager, tid for utskiftning av viktige komponenter osv for driften.

Fylkesmannen skal varsles hvis det er nødvendig med tiltak pga. utskiftning av utstyr e.l. som vil gi økte utslipp. Planlagte driftsavbrudd som kan påvirke rensresultatene eller medføre vesentlig økning i utslippene skal legges frem for fylkesmannen og godkjennes på forhånd.

¹⁸ TA-525, Retningslinjer for dimensjonering av avløpsrenseanlegg

¹⁹ Byggeforskrift 1987, pkt. 52.33.

²⁰ Retningslinjer for avgrensning av støy fra industri m.v., TA 506.

Ved hjelp av varslingsystem og daglige driftsrutiner må feil ved driften kunne oppdages på et så tidlig tidspunkt som mulig.²¹ Dersom en eller flere enheter i et renseanlegg er ute av drift i mer enn **24 timer** eller ved alvorlige kortere driftsforstyrrelser skal fylkesmannen så raskt som mulig bli orientert om forholdene. Så raskt som mulig i ettertid skal kommunen gjøre skriftlig rede for hvilke konsekvenser avbruddene har medført.

Det skal foreligge driftsinstruks for anleggene. Driftsinstruks og driftsjournal kan kreves fremlagt for fylkesmannen til godkjenning. Fylkesmannen kan gi nærmere pålegg om driften og om hvordan driftskontrollen skal utføres. Kopi av driftsjournalen skal om det blir krevet sendes fylkesmannen. Driftsrutiner og vedlikeholdsinstruks skal hele tida vurderes med sikte på å hindre maskinelle havarier, eller annet som kan føre til uventede utslipp, eller til at rensekravene ikke overholdes.

Krav om driftsoperatør kurs gjelder for følgende typer renseanlegg:

- Infiltrasjons- og sandfilteranlegg som er dimensjonert for mer enn 4000 pe
- Mekaniske anlegg som er dimensjonert for mer enn 1500 pe
- Biologiske og/eller kjemiske anlegg som er dimensjonert for mer enn 100 pe

Driftsoperatører ved anleggene skal ha gjennomgått og bestått avsluttende prøve ved driftsoperatørkurs godkjent av forurensningsmyndighetene for anleggstypene nevnt ovenfor.²²

Fylkesmannen skal holdes underrettet om hvem som er kontaktperson/driftsansvarlig for anleggene.

Renseanleggene skal forsynes med nødvendig måleutstyr for gjennomføring av den utslippskontrollen det er satt krav om.^{23 24}

Måleinstrumenter og apparatur, pumper og vannføringsmålere, som inngår i prosedyrer for prøvetaking, utslippsmålinger og driftskontrollsystemet skal rengjøres, vedlikeholdes og kalibreres minst en gang i året etter instruks og rutiner som internkontrollsystemet fastsetter.

Utslippskontroll Setermoen renseanlegg

Slamnivå i sedimenteringsbassengene skal systematisk kontrolleres og journalføres etter rutiner fastsatt i driftsinstruks. Det skal sikres at slamflukt til infiltrasjonsbassenget ikke forekommer som følge av høyt slamnivå og/eller stor vannføring (gjennomstrømning).

Vannmengden på hovedstrømmen gjennom anlegget, skal måles med indikerende og summerende måleutstyr.

Nivå i infiltrasjonsbasseng skal systematisk kontrolleres og journalføres etter rutiner fastsatt i driftsinstruks.

Prøver for utslippskontroll skal tas på inn- og utløp i henhold til tabell nedenfor:

Utløpskonsentrasjoner skal tas fra grunnvann under anlegget og skal "kalibreres" for fortykning.

Anleggstype	Parameter	Årlig prøvfrekvens
Setermoen	KOF og TOT-P	4 D

U= ukeblandprøve, D= Døgnblandprøve

Utslippskontroll slamavskillere

Kammergjennomføringene i slamavskillere og tilløps- og avløpsledning skal etterses og evt. rengjøres minimum 1. gang pr. måned. Det skal føres journal ved tilsyn. Tilsynet skal omfatte måling av flyteslammets tykkelse og nivå for synkeslam ved innløp og utløp i hvert kammer. Slamtømming skal iverksettes dersom slamnivå i 1. kammer kommer høyere enn 10 cm under underkant åpning mellom 1. og 2. kammer.

²¹ TA-521, Normgivende driftsinstruks for avløpsrenseanlegg, del I.

²² Forskrift om krav til faglige kvalifikasjoner for driftspersonell ved renseanlegg for avløpsvann, MD 1987

²³ TA-619, Veiledning for utslippskontroll ved kommunale renseanlegg

²⁴ TA-514, Veiledning for prøvetaking ved avløpsrenseanlegg

Kvalitetssikring/egenkontroll.

Som en del av kvalitetssikringsarbeidet skal det gjennomføres egenkontroll i samsvar med driftsinstruksen. Fylkesmannen kan gi nærmere regler for frekvens for prøvetaking, tidspunkt for prøvetaking og hvilke parametre prøvene skal analyseres med hensyn til. Nødvendige kontrollfrekvenser og aktuelle parametre må vurderes av driftspersonell ut fra driftsstabiliteten til renseanleggene, rensresultat og egenskaper/sammensetting av avløpsvannet. Ved anlegg som har varierende driftsvilkår, ustabile rensresultater eller periodevise problemer med å holde utslippskravene, må driftsovervåkingen og kontrollmålingene være særlig nøye.

2. SLAMBEHANDLING

All bruk av slam skal tilfredsstillere kravene i forskriften om avløpsslam.

Det vises til Bardu kommune sin tillatelse for sluttbehandlingsanlegg for organisk avfall og slam på Steiland gitt av Fylkesmannen i 1996.

Avvannet slam fra renseanleggene i kommunen skal transporteres til godkjent mottak for slam for videre håndtering. Alt slam skal avvannes til et tørrstoffinnhold på minst 15 % ved mottak.

All bruk av slam skal tilfredsstillere kravene i forskriften om avløpsslam. Selv om alt slam blir håndtert utenfor kommunen er Bardu kommune ansvarlig for at slam som blir produsert i kommunen blir disponert i henhold til kravene i denne tillatelsen og i forskrift om avløpsslam, fastsatt av Sosial - og helsedepartementet og Miljøverndepartementet 2. januar 1995.

Alt slam som skal spres på areal i Bardu kommune skal godkjennes av kommunen og kvaliteten på slammet skal tilfredsstillere kravene i forskriften.

Ved mellomlagring eller deponering av slam må slamprodusent/leverandør ha tillatelse fra fylkesmannen.

3. DEFINISJONER OG ORDFORKLARINGER

Rensedistrikt:	Avgrenset område der sanitært avløpsvann primært er, eller skal, føres til kommunalt avløpssystem.
Saneringsplan:	Samordnet plan (tiltaksplan) for utbedringstiltak i et avløpsområde. Inneholder utledning av tilstanden til avløpsanleggene og forslag til handlingsprogram for utbedringstiltak.
Personekvivalent: (p.e.)	Spesifikk forurensning mengde av gitt parameter eller vannforbruk, pr. person pr. døgn. Avløpsmengder fra industri og andre virksomheter blir ofte omregnet til p.e-enheter.
Tilknytningsgrad:	Forholdet mellom tallet på personenheter som er tilknyttet et avløpsnett og det totale tallet på personenheter innen et rensedistrikt.
Virkningsgrad:	Forholdet mellom den forurensningsmengden som når fram til et punkt i et avløpsnett (f.eks. et renseanlegg) og total forurensningsmengde som blir tilført avløpsnettet ovenfor dette punktet.
Tilføringsgrad:	Forholdet mellom den forurensningsmengden som blir tilført et punkt i et avløpsnett, f.eks. et renseanlegg, og total forurensningsproduksjon innenfor influensområdet til punktet (rensedistrikt). $\text{Tilføringsgrad} = \text{Tilknytningsgrad} \times \text{Virkningsgrad}$
Separasjonsgrad:	Forholdet mellom spillvannsmengde og total avløpsvannsmengde som når fram til et punkt i avløpsnettet, f.eks. et renseanlegg. Spesifikk spillvannsmengde er som oftest målt til 120-150 l/pe.døgn, men for å være på den sikre siden, benyttes 200 l/pe. døgn til dimensjonering
Nødoverløp:	Overløp, vanligvis i pumpestasjon eller på fellesledning som begynner å virke ved kloakkstopp, driftsstans i pumpestasjon eller i forbindelse med rutinemessig vedlikehold eller utbedringsarbeid.
Driftsoverløp:	Overløp på ledningsnettet som blir brukt for kontrollert eller planlagt avlastning av store avløpsvannsmengder ved nedbør, snøsmelting osv. eller for å regulere videreførte avløpsmengder.
Hygienisering:	Med hygienisering av slam menes her en håndtering som har som hovedmål å redusere faren for overføring av smittestoff til planter, dyr og mennesker ved lagring og disponering av slam.
Stabilisering:	Med stabilisering av slam er menes her en håndtering som har som hovedmål å redusere luktulempene ved lagring og disponering av slam.